

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ І ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

На правах рукопису

КУДЕЛЯ Вікторія Іванівна

УДК-658.5.001.73:656.2

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

08.07.04 – Економіка транспорту і зв'язку

Д и с е р т а ц і я
на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК
доктор економічних наук,
проф. Позднякова Л.О.

Харків – 2006

ЗМІСТ

.....	стор.
Вступ.....	3
Розділ 1. Шляхи підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту України.....	8
1.1. Стратегія низьких витрат та конкурентні переваги.....	8
1.2. Теоретичний підхід до проблеми зниження експлуатаційних витрат транспортного виробництва.....	18
1.3. Підхід до обліку експлуатаційних витрат зарубіжом.....	37
1.4. Облік експлуатаційних витрат на залізничному транспорті України.....	47
1.5. Використання стратегії низьких витрат.....	52
Висновки розділу 1.....	71
Розділ 2. Аналіз роботи залізниць України та шляхи підвищення конкурентоздатності перевезень.....	73
2.1. Аналіз кількісних показників роботи залізниць України.....	73
2.2. Аналіз якісних показників роботи залізниць України.....	83
2.3. Аналіз роботи та використання рухомого складу.....	94
2.4. Аналіз праці і заробітної плати.....	98
2.5. Аналіз основних фінансових показників роботи залізниць України	108
Висновки розділу 2.....	117
Розділ 3 Шляхи підвищення ефективності роботи залізничного транспорту України.....	119
3.1. Удосконалення номенклатури витрат залізничного транспорту України.....	119
3.2. Розробка методики використання амортизаційного фонду залізниць.....	129
3.3. Розрахунок ризику впливу інфляції від використання амортизаційного фонду.....	182
Висновки розділу 3.....	186
Висновки.....	189
Список використаних джерел.....	192
Додаток А.....	205
Додаток Б.....	237
Додаток В.....	284

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В усіх промислово розвинутих країнах стійкість економічної системи багато в чому залежить від роботи транспорту. Здорова конкуренція серед різних його видів змушує шукати шляхи зниження собівартості перевезень, підвищувати якість і обсяги послуг. На цих же принципах будується робота залізничного транспорту.

Залізничний транспорт України є однією з найважливіших базових галузей економіки країни. В умовах переходу економіки країни до ринкових відносин Укрзалізниця, використовуючи права господарської самостійності, прагне підвищити ефективність роботи залізниць, закріпити їх роль на транспортному ринку.

Питаннями управління експлуатаційними витратами з метою підвищення ефективності та конкурентоспроможності залізничного транспорту в різний час займалися такі вчені: Абрамов А.П., Аксьонов О.М., Бліох І.С., Гненний М.В., Дикань В.Л., Журавель О.І., Ізосімов А.В., Кулаєв Ю.Ф., Кульжинський С.Н., Макаренко М.В., Михальцев Є.В., Мукмінова Т.О., Орлов В.М., Повороженко В.В., Позднякова Л.О., Раабен Є.В., Салов В.В., Сєверова М.О., Силаєв Н.І., Собко П.І., Фролов О.М., Чудов А.С., Чупров О.І., Шинкаренко В.Г., Шульга А.М.

Актуальність обраної теми дослідження обумовлена необхідністю постійного зменшення експлуатаційних витрат і, як наслідок, транспортної складової у ціні народногосподарської продукції.

Об'єктивна необхідність удосконалення діючої системи планування й управління експлуатаційними витратами зумовила вибір теми дисертаційної роботи, визначила предмет, об'єкт, основну мету і завдання дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Напрям дисертаційного дослідження обрано відповідно до тематики науково-дослідної роботи кафедри „Менеджмент організацій на транспорті” в Українській державній академії залізничного транспорту. Тема дисертаційної роботи затверджена Вченою радою факультету економіки транспорту УкрДАЗТу.

Основні результати дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт УкрДАЗТ і використано у держбюджетній темі за № 34/3-04 Б УДК 338.47.009.12 Підвищення конкурентоспроможності залізниць (номер держреєстрації 0401U003230).

Мета: дослідження полягає в обґрунтуванні методичних підходів та концептуальних засад щодо удосконалення діючої системи планування й управління експлуатаційними витратами.

Мета дослідження обумовлена рішенням таких задач:

1. Теоретично обґрунтувати сутність стратегії низьких витрат залізничного транспорту та розробити концептуальні основи його стратегічного розвитку.
2. Виявити об'єктивні тенденції зміни експлуатаційних витрат у частині постійних і змінних.
3. Вивчити зарубіжний підхід до обліку експлуатаційних витрат.
4. Дослідити ведення обліку експлуатаційних витрат на залізничному транспорті України.
5. Проаналізувати основні показники роботи залізничного транспорту України.
6. Запропонувати удосконалення діючої Номенклатури витрат залізничного транспорту України.
7. Розробити механізм управління амортизаційним фондом з метою підвищення ефективності роботи залізничного транспорту.
8. Розробити оптимальний варіант використання амортизаційного фонду на депозитному рахунку, в якому розглядається комплексний підхід до проведення реструктуризації витрат.
9. Запропонувати триваріантний прогноз і очікувані результати розвитку залізничного транспорту.

Об'єктом дослідження є економічні процеси, які спрямовані на підвищення ефективності роботи залізничного транспорту України.

Предметом дослідження є теоретичні основи і практичні аспекти управління експлуатаційними витратами.

Методи дослідження. У роботі використані такі методи дослідження: системний підхід (визначення складових експлуатаційних витрат та обґрунтування їх зв'язку з обсягом перевезень), абстрактно-логічний (теоретичне узагальнення та формування висновків), розрахунково-конструктивний та експериментальний (формування стратегії низьких витрат залізничного транспорту України), багатофакторного прогнозування, логічного моделювання, графічний метод, експериментальний метод (обґрунтування максимальних і мінімальних значень коефіцієнтів отримання прибутку) та загальнонаукові методи теоретичного узагальнення і порівняння якісного аналізу.

Теоретичною основою дослідження є наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з питань планування та управління експлуатаційними витратами залізниць світу та Укрзалізниці в цілому, впровадження стратегії низьких витрат, законодавчі та нормативні акти України, статистичні дані Укрзалізниці та залізниць, внутрішньовідомча документація Укрзалізниці.

Інформаційну базу дослідження склали Конституція України та інші закони України, статистична база даних Міністерства транспорту та зв'язку України, новітні публікації українських і зарубіжних авторів, результати дослідження статистичних, звітних та оперативних даних Укрзалізниці та залізниць відносно роботи залізничного транспорту України за 1996-2004 рр.

Наукова новизна полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці механізму використання амортизаційного фонду та впровадження його як джерела отримання прибутку на залізничному транспорті України. При цьому:

вперше:

- розроблені методичні основи формування механізму використання амортизаційного фонду з метою підвищення ефективності роботи залізничного транспорту за рахунок його використання на депозитному рахунку банку. Розроблено методіку формування амортизаційного фонду та відповідного механізму впровадження на залізницях галузі. Запропоновано оптимальну модель вкладання грошової маси залізничного транспорту України;

удосконалено:

- номенклатуру витрат підприємств залізничного транспорту за рахунок розділення витрат за статтею 47, а також диференціювання витрат на вантажний і пасажирський рух за статтями 67-74 та пасажирський і маневровий рух за статтями 102-109 з метою досягнення прозорості та найбільш точного обліку витрат;

дістало подальшого розвитку:

- дослідження експлуатаційних витрат за період з 1848 по 2005 роки у вигляді поетапної схеми.

Практичне значення отриманих результатів. Розроблено методику використання амортизаційного фонду на депозитному рахунку банку. За її допомогою підприємства залізничного транспорту можуть швидше оновити основні виробничі фонди та отримати додатковий прибуток за термін амортизаційного зносу.

Впровадження запропонованої методики отримання додаткового прибутку дозволяє значно підвищити ефективність роботи залізничного транспорту і, як наслідок, забезпечити підвищення конкурентостійкості залізничного транспорту України. Запропонований автором метод використання амортизаційного фонду побудований по вантажним піввагонам Укрзалізниці в цілому.

Основні положення дисертаційної роботи використовуються в навчальному процесі факультету економіки транспорту УкрДАЗТу, а також ІППК УкрДАЗТу в дисциплінах «Економіка залізничного транспорту» та «Планування на підприємствах залізничного транспорту».

Апробація результатів дисертації. Основні положення та висновки дисертаційного дослідження доповідались на: 65-й міжнародній науково-технічній конференції кафедр академії та спеціалістів залізничного транспорту і підприємств, (Харків, 2003); I міжнародній науково-практичній конференції „Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України” (Коктебель – Харків, 2004); 66-й міжнародній науково-технічній конференції кафедр академії та спеціалістів залізничного транспорту і підприємств, (Харків, 2004); IV Міжнародній науковій конференції «Проблеми економіки транспорту» (Дніпропетровськ, 2005); Научно-практической конференции «Михаил Туган-

Барановский и современная экономическая наука» (Харьков, 2005); V Міжнародній науковій конференції «Проблеми економіки транспорту» (Дніпропетровськ, 2006); 68-й міжнародній науково-технічній конференції «Проблемы ресурсосбережения на транспорте» (Харків, 2006); 2-й міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України» (Коктебель – Харків, 2006); международной научно-практической конференции «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте» (Киев, 2006).

Особистий внесок здобувача. Основні положення і висновки дисертаційної роботи обґрунтовані та отримані автором на підставі вивчення, аналізу й узагальнення теоретичних досліджень і практичного досвіду з питань підвищення ефективності роботи залізничного транспорту. Особистий внесок здобувача в наукові та практичні результати, що виконані у співавторстві, є таким: в роботі [1] запропоновано удосконалення діючої номенклатури витрат залізничного транспорту України; в роботі [2] розглянуто методологію проблеми зменшення собівартості перевезень, а також найважливіші фактори зниження собівартості перевезень; в роботі [3] розглянута доцільність використання на підприємствах залізничного транспорту амортизаційного фонду і запропонована нова методика використання амортизаційного фонду, яка полягає у резервуванні амортизаційних відрахувань; в роботі [4] здобувачем розглянута оптимальна модель вкладання грошової маси на депозитний рахунок при прямолінійному методі нарахування амортизації; в роботі [5] побудована модель отримання прибутку за рахунок використання амортизаційного фонду Укрзалізниці.

Публікації. Результати дослідження опубліковані в 10 працях, у тому числі 5 наукових статей у фахових наукових виданнях. Загальний обсяг робіт 2,16 друк. арк., з них особисто автору належить 1,4 друк. арк.

Структура і обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків. Основний зміст викладено на 191 сторінках. Робота містить 58 рисунків, 35 таблиць, 3 додатка, перелік використаних джерел (165 найменувань).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Стратегия предприятия и стратегический менеджмент: Учеб. пособие/ Ю.В. Соболев, В.Л. Дикань, А.Г. Дейнека, Л.А. Позднякова. – Х.: ООО «Олант», 2002. – С. 173-183.
2. Собко П.И. Исследование расходов по движению на железных дорогах// Журнал Главного управления путей сообщения и публичных изданий. – 1848. - №6. – С. 188-216.
3. Лопушинский В. Материалы по вопросу о разделении эксплуатационных расходов железной дороги на зависящие и не зависящие от размеров движения. - СПб., 1886.
4. Блюх И.С. Русские железные дороги относительно доходов и расходов эксплуатации, стоимости провоза и движения груза. – СПб, 1864. – 54 с.
5. Чупров А.И. Железнодорожное хозяйство. Ч. 1.М., 1910. – 133 с.
6. Васютинский А. Годовые расходы и эксплуатационная длина русских железных дорог// Инженер. – 1905. - №3. – С. 7-15.
7. Сапов В.В. Доклад инженерному совету о зависимости расходов от движения// Пути сообщения России. – 1908. - №4. – С. 213-217.
8. Фролов А.Н. Железнодорожные тарифы и собственная стоимость перевозок// Известия Собрания инженеров путей сообщения. – 1908. - №10. – С. 162-167.
9. Фролов А.Н. Железнодорожные тарифы и собственная стоимость перевозок// Известия Собрания инженеров путей сообщения. – 1908. - №11. – С. 181-185.
10. Фролов А.Н. Железнодорожные тарифы и собственная стоимость перевозок// Известия Собрания инженеров путей сообщения. – 1908. - №12. – С. 196-204.
11. Михальцев Е.В. Себестоимость железнодорожной перевозки при изменении грузооборота// Техника и экономика путей сообщения. – 1922. – Т.2. - №16-17. – С. 146-170.
12. Михальцев Е.В. Железнодорожные расходы и их природа// Железнодорожное дело. – 1924. - №3.

13. Раабен Е.В. О зависимости расходов от размеров движения// Железнодорожное дело. – 1924. - №12.
14. Кульжинский С.Н. О расходах эксплуатации железной дороги, не зависящих от движения// Железнодорожное дело. – 1924. - №9.
15. Раабен Е.В. О группе железнодорожных расходов, которые не зависят от движения// Железнодорожное дело. – 1925. - №11.
16. Михальцев Е.В. Издержки железнодорожной перевозки. – М.: Транспечать, 1927. – 120 с.
17. Михальцев Е.В., Чудов А.С. Зависимость издержек железнодорожных перевозок от размеров движения// Себестоимость перевозочных операций на железных дорогах. – М.: Транспечать, 1930. – Ч.1. – С. 11-38.
18. Михальцев Е.В., Чудов А.С. О зависимости эксплуатационных расходов железных дорог за 1926-1927 гг. от измерителей// Себестоимость перевозочных операций на железных дорогах. – М.: Транспечать, 1930. – Ч.2. – С. 3-37.
19. Михальцев Е.В., Чудов А.С. О методе подсчета эксплуатационных расходов за период перспективного плана// Железнодорожное дело. – 1928. - №5.
20. Чудов А.С. Эксплуатационная себестоимость перевозки отдельных грузов// Железнодорожное дело. – 1928. - №6.
21. Чудов А.С. Зависимость реновационных отчислений и расходов расширенного воспроизводства от размеров движения// Себестоимость перевозочных операций на железных дорогах. - М.: Транспечать, 1930. – Ч.1. – С. 39-58.
22. Чудов А.С. Издержки перевозок по отдельным железным дорогам на перспективные года. – М.: Транспечать, 1931. – 180 с.
23. Чудов А.С. Калькуляция себестоимости железнодорожных перевозок. Ч.1. – М.: Гострансиздат, 1931. –119 с.
24. Чудов А.С. Калькуляция себестоимости железнодорожных перевозок. Ч.2. – М.: Гострансиздат, 1932. – 168 с.
25. Чудов А.С. Плановая калькуляция себестоимости железнодорожных перевозок. – М.: Трансжелдориздат, 1947. – 118 с.

26. Повороженко В.В. Техничко-экономические расчеты по организации железнодорожных перевозок. – М.: Трансжелдориздат, 1943. – 281 с.
27. Орлов В.Н., Чудов А.С. Калькуляция и анализ себестоимости железнодорожных перевозок. – М.: Транспорт, 1967. – 288 с.
28. Изосимов А.В. Эффективность электрификации советских железных дорог: Дис. к.э.н. М., 1948.
29. Силаев Н.И. Зависимость эксплуатационных расходов железных дорог от размеров движения// Труды ХИИТа. – 1961. – Вып. 24. – С. 19-44.
30. Журавель А.И. Статистико-аналитический метод выявления закономерностей изменения независимых эксплуатационных расходов железных дорог// Труды МТЭИ. – 1958. – Вып. 10. – С. 119-143.
31. Журавель А.И. Зависимость эксплуатационных расходов железных дорог от измерителей на перспективный период// Труды МИИТа. – 1959. – Вып. 115. – С. 92-127.
32. Журавель А.И. Влияние новых методов видов тяги на структуру себестоимости железнодорожных перевозок// Труды МТЭИ. – 1957. – Вып. 7. – С. 98-116.
33. Журавель А.И. Эксплуатационные расходы железных дорог при различных видах тяги// Сб. науч. тр. НИИЖТ. - Новосибирск, 1963. - Вып. 33. – С. 59-75.
34. Журавель А.И. К вопросу об амортизационных отчислениях при разных видах тяги// Сб. науч. тр. НИИЖТ. - Новосибирск, 1959. - Вып. 20.
35. Орлов В.Н. О зависимости расходов железных дорог от размеров движения// Труды ХИИТа. – 1961. – Вып. 44. – С. 15-28.
36. Шульга А.М. Вопросы определения себестоимости перевозок по направлениям// Вопросы экономики железнодорожного транспорта: Сб. науч. тр. МИИТа. - 1966. – Вып. 215. – С. 97-113.
37. Журавель А.И. О делении эксплуатационных расходов железных дорог на зависящие и не зависящие от размера движения// Сб. науч. тр. НИИЖТ. - Новосибирск, 1963. - Вып. 33. – С. 41-58.
38. Абрамов А.П. Затраты железных дорог и цена перевозки. – М.: Транспорт. – 1974. – 256 с.

39. Северова М.О. Совершенствование расчетов эксплуатационных расходов// Железнодорожный транспорт. – 1998. - №11. – С. 52-55.
40. Абрамов А.П, Васильева Г.А. Формирование себестоимости перевозок// Железнодорожный транспорт. – 1992. - №6. – С. 59-64.
41. Журавель А.И., Северова М.О. Совершенствование расчетов себестоимости// Железнодорожный транспорт. - 1995 . - №3. - С. 22-25.
42. Журавель А.И. Исследование проблемы управления транспортными затратами// Железнодорожный транспорт. – 1998. - №10. – С. 54-61.
43. Журавель А.И. Себестоимость железнодорожных перевозок. – Новосибирск: Изд-во СГУПСа, 2000. – 304 с.
44. Волков Б.А., Марциновская А.В. Экономическая эффективность внедрения цифровой системы радиосвязи на железнодорожном транспорте// Экономика железных дорог. – 2002. - №2. – С. 29-37.
45. Акользина Г.И., Ларина М.Н., Усманов Ю.А. Ресурсосбережение как фактор повышения эффективности производства// Экономика железных дорог. – 2004. - №11. – С. 44-57.
46. Клаупул А. Тенденции развития пропускной способности железных дорог США// Железные дороги мира. – 2004. - №9. – С. 27-31.
47. Джовановик С. Минимизация расходов на содержание пути// Железные дороги мира. – 2003. - № 11. – С. 64-68.
48. Хабел Д. Инерционный накопитель энергии для тяговой сети// Железные дороги мира. – 2004. - №2. – С.40-41.
49. Буше Н.А., Захаров С.М., Яковлева Т.Г. Пути экономии цветных металлов на железнодорожном транспорте// Железные дороги мира. – 2004. - №2. – С.52-55.
50. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. – 2-ге вид. – К.: Лібра, 2004 – С. 32.
51. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учет: Учеб. пособие – М.: Финстатинформ, 1999 – 359 с.
52. Николаева О.Е., Шишкова Т.В. Управленческий учет. - Изд. 4-е, дополн. - М.: Едиториал УРСС, 2003.-320 с.

53. Пашигорева Г.И., Савченко О.С. Системы управленческого учета и анализа. - СПб.: Питер, 2003.-176 с.
54. Каверина О.Д. Управленческий учет: системы, методы, процедуры. – М.: Финансы и статистика, 2003. – С. 149-153.
55. Управленческий учет: Учебн.-практ. пособие/ Е.В. Акчурина, Л.П. Солодко, А.В. Казин. – М.: ТК Велби, изд-во Проспект, 2004. – 480 с.
56. Аакер Д. Стратегическое рыночное управление / Пер. с англ. под ред. Ю.Н. Наптуревского.- СПб: Питер 2002. – 544 с.
57. Шинкаренко В.Г. Управление единой транспортной системой Украины// Вісник економіки транспорту і промисловості. - Вип. 14. - Харків: УкрДАЗТ, 2006. – С. 26-28.
58. Мукмінова Т.О. Економічна конкуренція на залізничному транспорті// Залізничний транспорт України. – 2001. - № 4. – С. 48-58.
59. Кулаев Ю.Ф., Аксенов И.М. Концептуальные аспекты оптимального управления пассажирскими перевозками// Железнодорожный транспорт Украины. – 2000. - №4. – С. 2-7.
60. Эванс С., Джоэль Р. Маркетинг. – М.: Экономика, 1933. - 336 с.
61. Медведев А.Н. Американская технология маркетинга. – М.: Прогресс, 1991.
62. Лучшие рефераты по управленческому учету: Для студентов вузов/ Подгот. Н.Н. Хахонова и др. - Ростов Н/Д: Феникс, 2002. – 319 с.
63. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні Закон України від 16.07.94 р. № 996-XIV зі змінами та доповненнями.
64. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Нормативна база. Нова редакція – Х.: Курсор, 2006 – С. 108-116.
65. Номенклатура витрат по основній діяльності підприємств залізничного транспорту України: Офіційне видання / Наук. кер. М.В. Макаренко, Ю.М, Цветков; Виконавці О.П. Петренко, Н.С. Соколовська, Т.С. Рябчун та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: ВАТ «ІКТП-Центр», 2001. – 139 с.
66. Панков Ю.М., Крупельницкая Т.И. Програму ресурсозбереження під особливий контроль// Залізничний транспорт. – 1999. - № 3. – С.10-12.

67. Панков Ю.Н., Лукашев В.И., Крищенко Л.А. Новые подходы к реализации программы ресурсосбережения// Вестник ВНИИЖТ. – 2004. - № 4. – С. 18-24.
68. Реализация приоритетной отраслевой программы: опыт дорог// Железнодорожный транспорт. - 2004 - № 4 – С. 65-77.
69. Лапидус Б.М., Деев А.И. Методологические основы экономического управления ресурсами в интегрированных производственных системах (на примере железнодорожного транспорта)// Вестник ВНИИЖТ. – 2003. - №1. – С. 11-15.
70. Хаммер М., Чампі Дж. Реинжиниринг корпорации. Манифест революции в бизнесе: Пер. С англ. – СПб., 1997. – 328 с.
71. Уткин Э.А. Бізнес-реинжиниринг. – М.: Ассоциация авторов и издателей „Тандем”, 1998. – 44 с.
72. Аксененко Н.Е. Реформам на железнодорожном транспорте динамичное развитие// Железнодорожный транспорт. - 1998. - № 1. - С. 2-9.
73. Волынский Г.С. Проблемы перехода к рыночной экономике. - Харьков: АО "Бизнес-информ", 1996. - 112 с.
74. Дейнека А.Г., Позднякова Л.А. Социально-экономическое значение внедрения новых технологий на предприятиях железнодорожного транспорта Украины// Демографія, економіка праці та соціальна політика: Тез. доп. конф.: Фаховий збірник наукових статей, - Кіровоград, 1998. - С. 219-222.
75. Дейнека А.Г., Позднякова Л.А. Новые формы реформирования в условиях рыночных отношений// Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Економічна теорія. -2004. - Вип. 570. - С. 29-35.
76. Акимова И. Движущие силы реструктуризации промышленных предприятий// Бізнес-информ. – 1999. - № 11-12. – С. 90-94.
77. Концепція та програма реструктуризації на залізничному транспорті України. – К.: НАБЛА, 1998. – 145 с.
78. Н.В. Чебанова, Т.І. Єфименко Реструктуризація залізничної галузі – теоретичні аспекти і методичні підходи// Залізничний транспорт України. – 2002. - № 1. – С. 31-34.

79. Мазур И.И., Шапиро В.Ф. Реструктуризация предприятий и компаний: Справоч. пособие/ Под ред. И.И. Мазура. – М.: Высш. шк., 2000. – 587 с.
80. Бараш Ю.С. Реформування структур управління залізничним транспортом у країнах з перехідною економікою// Залізничний транспорт України. – 2003. - №6 – С. 38-40.
81. Дикань В.Л. Обеспечение конкурентной устойчивости предприятия. – Х.: Основа, 1995. - 160 с.
82. Дикань В.Л. Реформирование экономики Украины и конкурентоспособность предприятий: Монография. — Харьков, Основа, 1997. - 345 с.
83. Парахина Н.В. Государственное регулирование в сфере транспорта// Железнодорожный транспорт. – 1997. - №12. – С. 33-37.
84. Міхасюк І., Мельник А., Крупка М. Державне регулювання економіки. – К.: “Атіка”; “Ельта- Н”, 2002. – 592 с.
85. Трихунков М.Ф. Транспортное производство в условиях рынка. Качество и эффективность. – М.: Транспорт, 1993. – 255 с.
86. Железные дороги Германии сегодня // Гудок. – 1997. - 19 ноября (№ 212).
87. Надежды „Дойче бан”// Гудок. – 1999. - 24 февраля (№ 34).
88. Реструктуризация Федеральных железных дорог Швейцарии// Железные дороги мира. – 2000. - №4. - С. 9-11.
89. Реструктуризація «ДВ Нетворк» // Залізничний транспорт України. – 2005. - № 5-6. – С. 76.
90. Бернд Мальмстром Нова ера вантажних перевезень// Залізничний транспорт України. – 2005. - № 5-6. – С. 70.
91. Ціна прибутковості// Залізничний транспорт України. – 2003. - № 4. – С. 57-59.
92. Железнодорожники Европы отстаивают свои права // Гудок. – 1998. - 27 ноября.
93. Интеграция железных дорог Польши, Чехии и Венгрии в общеевропейскую сеть// Железные дороги мира. – 1998. - №4. - С. 47-48.
94. К вопросу о прибыльности железных дорог// Железные дороги мира.- 1997.- № 9. - С. 9-12.

95. Научные исследования и научные разработки на железных дорогах Германии// Железные дороги мира.- 1998.- №9 - С. 15-19.
96. Шамаева В.А. Железнодорожный транспорт в России, СНГ и за рубежом. №92. – М.: ЦНИЧТЭН МПС, 1995.
97. Экономика реформы // Гудок. – 2001. - 4 мая (№ 78).
98. Реорганизация дорог Мексики// Ж.-д. трансп. за рубежом. Сер. I. Экономика: ЭИ/ЦНИИТЭИ. – 2003. – Вып. 5. – С. 9-12.
99. Сай В.М., Павленко В.В. Реструктуризация путевого хозяйства// Железнодорожный транспорт.- 2001.- №9. - С. 65-71.
100. Аксенов О.М., Пасечник В.В. Особенности реструктуризации в современных условиях// Залізничний транспорт України. - 2001. - №1. - С.7-11.
101. Бабич В.П. Долгосрочные факторы и условия экономического развития// Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна.- 2001.- С. 93-96.
102. Бугроменко В.Н., Дмитрук А.К. Внешняя эффективность железнодорожных проектов // Железнодорожный транспорт. - 1998. - №2. - С. 43-46.
103. Гуревичов М. Економіка в період переходу до ринкових відносин //Економіка України. – 1996. - №3. - С. 65-70.
104. Дейнека О.Г., Янченко Н.В. Напрямки розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах нестабільності// Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. - 2002. - С. 61-65.
105. Зрушення до ринкової економіки / За ред. Л. Гоффмана та А. Зібенгера. - К.: Фенікс, 1997. - 198 с.
106. Стратегічні перспективи реформ: Виступ Президента України Леоніда Кучми на науково-практичній конференції „Стратегія сталого розвитку та структурно-інноваційної перебудови української економіки (2004-2015)”// Уряд. кур’єр. – 2004. - 28 квітня (№ 80). – С. 5-10.
107. Кірпа Г.М. Основні напрямки поліпшення стану Українських залізниць у сучасних умовах // Залізнич. транспорт України. – 2001. - № 4. – С. 2-6.

108. Кірпа Г.М. Дослідження передумов впровадження високошвидкісного руху поїздів в Україні// Проектування виробництва та експлуатація автотранспортних засобів і поїздів: Щоріч. наук.- виробнич. журн. - Львів.- 2003. - № 10.– С. 88-100.
109. Кірпа Г.М. Зв'язки Трансевропейської транспортної мережі і України// Залізничний транспорт України.- 2004. - № 3.– С. 3-10.
110. Дикань В.Л., Дейнека О.К., Каграманян А.О. Напрямки адаптації транспортних систем до умов ринку// Тези міжнародної науково-практичної конференції “Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи”. – Х., 2004. – С. 103-104.
111. Єдина транспортна система: Навчальний посібник/ Ю.В. Соколов, В.Л. Дикань, О.Г. Дейнека та ін. - Х., 2002. – 288 с.
112. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.91 №1560-ХІІ// Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 47. – С. 646.
113. Бершеда Е.Р. Межотраслевые связи в инвестиционном процессе. - К.: “Наукова думка”, 1981. - С. 6.
114. Комаров И.К. Инвестиции и рынок. – М., Знание, 1991. – 64 с.
115. Кочанова П.В. Інвестиційний процес і його особливості в економіці України // Проблеми науки. - 2002.- №5 - С. 22-24.
116. Волков В.А. Экономическая эффективность инвестиций на железнодорожном транспорте в условиях рынка. - М.: Транспорт, 1996.-190 с.
117. Дикань В.Л., Иванилов А.С. Инновационная и инвестиционная политика в условиях обеспечения конкурентоустойчивости предприятий (Практические аспекты): Учебное пособие для студентов специальности «Менеджмент в непромышленной сфере. — Х., ИСИО, 1996 — 225 с.
118. Кукушкина И.Н., Новикова Н.Г. Моделирование процесса отбора объектов для инвестирования на железнодорожном транспорте// Економіка та управління. - 2002 - №1.- С. 20-23.
119. Об инвестиционных фондах и инвестиционных компаниях: Указ Президента Украины от 11 мая 1994, № 55/94.

120. Абрамов В. Развитие підприємства в умовах кризи// Економіка України. – 1996. -№6. - С.50-53.
121. Акулов В.Б. Макроэкономика: Учебн. пособие - Петрозаводск: Петрозаводск. ун-т, 1994. – 156 с.
122. Лисовицкий В.Н. Микроэкономика. – Х., 1993. - 134 с.
123. Пиндак Р., Рубинфельд Д. Микроэкономика. – М.: Экономика Дело, 1992 - 510 с.
124. Самуэльсон П. Экономика. – М.: Прогресс, 1993. - 844 с.
125. Соболев В.М. Макроэкономика. - Х.: НВФ «Студцентр», 1997. - 224 с.
126. Уткин Э.А. Антикризисное управление. – М. - 1997. – 400 с.
127. Экономика железнодорожного транспорта/ Под. ред. В.А. Дмитриева.- М.: Транспорт, 1987.- 328 с.
128. Экономика железнодорожного транспорта/ Под ред. И.В. Белова - М.: Транспорт, 1989.-351 с.
129. Экономика железнодорожного транспорта/ Под ред. В.А. Дмитриева. – М.: Транспорт,1996. - 328 с.
130. Экономика предприятия/ Под ред. В.М. Семёнова – М.: Экономика и маркетинг, 1996. - 178 с.
131. Яцків М.І. Теорія економічного аналізу. –Львів: Світ, 1993. - 216 с.
132. Дикань В.Л., Писаревський І.М. Економіка підприємства: Підручник. — Харків: ХФВ «Транспорт України»,2001. — 200 с.
133. Економічна енциклопедія. Том 3.- К.: Академія, 2002. – 952 с.
134. Громов Н.Н., Переманов В.А. Управление на транспорте. – М.: Транспорт, 1996. - 366 с.
135. Андреев Э.П. Социальные исследования: построение и сравнение показателей. - М.: Экономика, 1988. - 351 с.
136. Об изменении тарифной политики на транспорте. Указ Президента Украины от 20 июня 1996.
137. Позднякова Л.О., Дейнека О.Г. Деякі питання вантажообігу залізниць України// Тези доповідей 57 науково-технічної конференції кафедр академії та спеціалістів залізничного транспорту за міжнародною участю. – Х., 1995. – С. 87.

138. Справочник по экономической оценке эксплуатационной деятельности железных дорог Украины за 1996 год. – К.: ИКТП (Центр), 1997. – 230 с.
139. Про встановлення знижок на проїзд залізничним транспортом у внутрішньодержавному сполученні: Наказ Міністерства транспорту України від 26 листопада 1998 р. № 470 зі змінами від 14 квітня 1999 р. № 203.
140. Про внесення змін та доповнень до тимчасового положення про порядок місячного планування перевезень вантажів залізничним транспортом України: Наказ Міністерства транспорту України від 1 листопада 1999 р. № 525.
141. Про затвердження збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом України і коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів цього збірника: Наказ Міністерства транспорту України від 15 листопада 1999 р. № 551 з внесеними змінами від 17 грудня 1999 р. № 602, від 18 лютого 2000 р. № 56.
142. Про застосування ставок плати за користування вантажними вагонами залізниць: Наказ Міністерства транспорту України від 3 грудня 1999 р. № 582.
143. Про внесення змін та доповнень до правил перевезень пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України: Наказ Міністерства транспорту України від 21 грудня 1999 р. № 611.
144. Про затвердження коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом України: Наказ Міністерства транспорту України від 18 лютого 2000 р. № 56.
145. Про затвердження тарифів на перевезення вантажів залізничними під'їзними коліями, вантажно-розвантажувальні роботи та інші послуги, що надаються галузевими підприємствами промислового залізничного транспорту: Наказ Українського об'єднання державних міжгалузевих підприємств промислового залізничного транспорту України Міністерства транспорту України від 1 березня 2000 р. № 25.
146. Научно-методические основы построения Номенклатуры расходов железнодорожного транспорта/ А.П. Абрамов, Г.А. Васильева, А.Л. Вольфсон, Н.В. Михаль// Вестник ВНИИЖТ. – 2003. - № 3. – С. 3-9.

147. Васильева Г.А. О проекте Номенклатуры расходов основных видов хозяйственной деятельности железнодорожного транспорта. Часть 1// Экономика железных дорог. – 2003. - № 8. – С. 58-76.
148. Васильева Г.А. О проекте Номенклатуры расходов основных видов хозяйственной деятельности железнодорожного транспорта. Часть 2// Экономика железных дорог. – 2003. - № 9. – С. 26-39.
149. Позднякова Л.О., Куделя В.І. Удосконалення діючої номенклатури витрат залізничного транспорту // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – Серія: Шляхи рішення проблем функціонування економічних систем. - 2004. - №630. – С. 169-176.
150. Житный П. Концепция формирования амортизационной политики в условиях рыночной экономики// Бухгалтерский учет и аудит. – 2004. - № 3. – С. 13-17.
151. Федюшин Ю.М. Амортизационная политика и обновление основных фондов железнодорожного транспорта Украины// Залізничний транспорт України. – 2000. - № 2. – С. 2-5.
152. Городянська Л.В. Амортизація: функції, фінансовий механізм управління, концептуальні підходи до розробки до загальної методики обліку амортизації // Актуальні проблеми економіки. – 2004. - № 2 (32). – С. 57-68.
153. Распределение и эффективность амортизационных отчислений/ Г.Е. Цыканов, А.Ф. Иваненко, В.Н. Котляровский, М.М. Ермишкин // Железнодорожный транспорт. – 1999. - № 3. – С. 55-58.
154. Анненков В.В., Горовых Л.В. Амортизация основных средств Российских железных дорог – источник их воспроизводства// Вестник ВНИИЖТ. – 2004. - № 3. – С. 37-41.
155. Коментар до положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 7 «Основні Засоби»// Бухгалтерський облік і аудит. – 2000. - № 5. – С. 12-16.
156. Карев В. Расчет амортизации// Бухгалтерский учет и аудит. – 2001. - № 11. – С. 23-38.

157. Позднякова Л.О., Куделя В.І. Побудова моделі отримання прибутку за рахунок використання амортизаційного фонду Укрзалізниці// Вісник економіки транспорту і промисловості. – Х., 2005. - №12. – С. 150-158.
158. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України від 22.05.97р. № 283/97 зі змінами та доповненнями.
159. Карев В. Расчет амортизации// Бухгалтерский учет и аудит. – 2001. - № 12. – С. 24-29.
160. Карев В. Расчет амортизации// Бухгалтерский учет и аудит. – 2002. - № 2. – С. 19-31.
161. Позднякова Л.О., Куделя В.І. Розробка оптимальної моделі вкладення грошової маси на депозитний рахунок при прямолінійному методі нарахування амортизації// Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – Серія: Еволюція наукових знань і сучасні проблеми економічної теорії. - 2005. - №663. – С.308-312.
162. Себестоимость железнодорожных перевозок: Учебник для вузов ж.-д. транспорта/ Н.Г. Смехова, А.И. Купоров, Ю.Н. Кожевников и др.; Под ред. Н.Г. Смеховой и А.И. Купорова. – М.: Маршрут, 2003. – 494 с.
163. Конституція України – К., 1994.
164. Гненный Н.В., Гненный О.Н. Определение стоимостного износа на железнодорожном транспорте// Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. академіка В.А. Лазаряна. – Д: Изд-во Днепропетр. нац. ун-та ж.д. трансп. им. академика В. Лазаряна – 2006. - № 12. – С. 201-207.
165. Монахов В.М., Беляева Э.С., Краснер Н.Я. Методы оптимизации. Применение математических методов в экономике. – М.: Просвещение, 1978. – 174 с.